

องค์ประกอบที่ ๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากรมากที่สุดในภาคกลางของประเทศจีน กว่า ๑๙ ล้านคน วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ สำนักงานสาธารณสุขเมืองอู่ฮั่นมณฑลหูเป่ย์ ได้ออกประกาศอย่างเป็นทางการ พบโรคปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุ โรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ขององค์การอนามัยโลกและพบการแพร่เชื้อจากคนสู่คน ผ่านละอองฝอยขนาดเล็ก (aerosol) องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดไปทั่วโลก กรมควบคุมโรคได้เปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เริ่มคัดกรองหาผู้ติดเชื้อที่ช่องทางเข้าออกประเทศ ซึ่งประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อรายแรกเป็นนักท่องเที่ยวจีน ที่เดินทางเข้าประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-๑๙ เป็นโรคติดต่ออันตราย ลำดับที่ ๑๔ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย ในครั้งนี้ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มีผลกระทบถึงการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนทั่วประเทศ ดังนั้นทางรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่ปลอดภัย ดังนี้ นโยบายด้านการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีผลกระทบโดยให้การเริ่มนับการเรียนการสอนตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ กรณีเปิดสอนในโรงเรียนตามปกติ ต้องเว้นระยะห่างทางสังคม มีมาตรการรองรับตามที่จากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดกำหนด พร้อมให้สถานศึกษาเปิดสอนชดเชยให้ครบตามโครงสร้างเวลาเรียน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จะมีการเรียนการสอนปกติในโรงเรียน โดยจะต้องมีมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มีมาตรการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด จัดระบบวัดประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลายสำหรับการวัดและการประเมินผล จะต้องใช้ความร่วมมือจากหลายฝ่าย อาจใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ ให้ข้อมูล ตรวจสอบบ้านนักเรียน ประสานความร่วมมือจากผู้ปกครอง ใช้การทดสอบรูปแบบต่าง ๆ การปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งผ่อนคลายเป็นตัวชี้วัดเรื่องโครงสร้างเวลาเรียน จะสามารถช่วยลดความกดดันได้ กระชับหลักสูตร โดยเน้นเนื้อหาจำเป็นตามมาตรฐานของแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ครูสามารถนำไปวางแผนการสอนและใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม

เพื่อสื่อสารให้เข้าใจถึงหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป เพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารแก่ครูและผู้บริหาร ครู หลักสูตร แกนกลางของไทยกำหนดตัวชี้วัด “ต้องรู้” และ “ควรรู้” ในแต่ละสาระวิชา เพิ่มความชัดเจน โดยระบุเนื้อหา จำเป็นของแต่ละช่วงวัย เปิดโอกาสให้ครูมีอิสระในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาส่วนอื่น ๆ ตามความเหมาะสม บูรณาการข้ามวิชาหรือในวิชาเดียวกัน ประเมินเพื่อพัฒนาจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อมีสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสม โรงเรียนหยุดเรียนที่โรงเรียน แต่นักเรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้อย่างทั่วถึง เสมอภาคและเต็มตาม ศักยภาพ

๑. สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น N (Needs) หมายถึง ความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนา ยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม โดยการวิเคราะห์สถานศึกษาโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองตลอดจนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นและแสดงออกอย่างเสรี เพื่อหาแนวทางยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์หาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) ปัจจัยภายนอก โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Treats) ของโรงเรียนโดย กำหนดเป้าหมายการ คือด้านการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดังนี้ **การประชุมเชิงปฏิบัติการ** จากประเด็นปัญหาความยากลำบากใน การจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยให้ครูผู้สอน เครือข่ายผู้ปกครองและทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการ เรียนรู้และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้ สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโดยให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของนักเรียนใน ศตวรรษที่ ๒๑ โดยการใช้ **NONGPAI โมเดล** ซึ่งกระบวนการดำเนินงานในการพัฒนา ตรงกับอักษรชื่อของ สถานศึกษา เพื่อเป็นการจุดประกายให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาและภาคีเครือข่าย ได้เกิดภาคภูมิใจ เกิดความรักในการทำงานและสามารถประสานการทำงานได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ร่วมกันคิด ร่วม วางแผน ร่วมดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาอันเป็นที่รัก โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม สภาวะการณ์ที่ยากลำบากนี้ ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานของการศึกษา ตลอดจนร่วมกันสะท้อนผลการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้นักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ได้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไกการการนิเทศภายใน การติดตาม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตลอดจนสาธารณชน

๒. วัตถุประสงค์ O (Objectives) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ดังนี้

๒.๑ เพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ ในโรงเรียนบ้านหนองไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑

๒.๒ เพื่อใช้เป็นหลักแนวคิดการมีส่วนร่วมเพื่อทุกให้ทุกภาคส่วน ร่วมกันการจัดการศึกษาเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙

มาตรฐานจัดการศึกษาปฐมวัย

๑) บริการให้การดูแลและเลี้ยงดูเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามช่วงวัย

๒) ให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้ากับสังคม อารมณ์และทักษะทางปัญญา

ตลอดจนพัฒนาการในทุกด้าน

๓) จัดเป็นบริการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เด็กยากจน ให้ได้รับการศึกษา การดูแล
สุขภาพ การดูแลฟัน โภชนาการและการศึกษา สำหรับเป้าหมายการพัฒนา โรงเรียนบ้านหนองไผ่

จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของเด็กให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย
อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ให้เหมาะสมตามวัยอย่างสมดุลรอบด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่าง
เต็มศักยภาพตามวัย ภายใต้การอบรมเลี้ยงดูด้วยการส่งเสริมกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่สนอง
ต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านกระบวนการ
เล่นที่มีเป้าหมายให้เด็กเรียนรู้ด้วยความสุข โดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน
และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนานักเรียนให้เป็น **คนดี คนเก่ง และมี
คุณธรรมจริยธรรม** ตามมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของ
การศึกษาในระดับปฐมวัย คือ “มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้ กำกับตัวเองให้ทำสิ่งต่างๆ ที่
เหมาะสมตามช่วงวัยได้สำเร็จ” บนพื้นฐานค่านิยม คุณธรรมที่ต้องให้เด็กได้เรียนรู้และปฏิบัติได้ เช่น มีระเบียบวินัยมีความขยัน อดทน อดกลั้น แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีความ
รอบรู้ในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง มีความสามัคคี รู้หน้าที่ ความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และความเป็น
ประชาธิปไตย แสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามวัย สอดคล้องกับการทำงานของสมอง การพัฒนาทักษะ EF,
กระตุ้นการเรียนรู้ตามแนวทางของ BBL (Brain-Based Learning), กระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบ
Active Learning และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนจุดมุ่งหมายเพื่อ
การพัฒนา การจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ
และความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนา ดังนี้

๑. ผู้เรียนมีคุณภาพนักเรียน ตามมาตรฐานปฐมวัย
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพียงพอ เหมาะสมกับมาตรฐานตำแหน่งวิชาชีพครู
มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความ
เป็นประชาธิปไตย และเป็นครูมืออาชีพ
๓. ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
๔. โรงเรียนมีปัจจัย เทคโนโลยี และทรัพยากรทางการศึกษาเพียงพอ มีคุณภาพได้มาตรฐาน

การบริหารจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับ เด็กอายุ ๕-๖ ปี โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อ การพัฒนา การดูแลที่ทั่วถึงเป็นกันเองแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เป็นโรงเรียนที่มีการบริการที่ดีมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพโดดเด่น เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน ครู และบุคลากรทางการ ศึกษา จะพัฒนานตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนจะได้รับข่าวสารข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้การอ่านสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและอังกฤษพื้นฐานตามช่วงวัย จะเน้นทักษะ การฟัง ความเข้าใจ การกล้าพูด และกล้าแสดงออก เด็กๆ เรียนรู้สิ่งที่เด็กๆ สนใจโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างสนุกสนาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองไผ่ ได้จัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๑ จำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

- ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละมาตรฐานมี รายละเอียด สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- ๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- ๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- ๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- ๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- ๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- ๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- ๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- ๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา

- ๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- ๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- ๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
- ๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- ๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- ๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๓ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- ๓.๔ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๓. เป้าหมาย G (Goal)

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามมาตรฐานช่วงวัย
- ๒. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสามารถแก้ปัญหาได้
- ๓. ผู้เรียนมีความก้าวหน้าด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ๔. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบระดับชาติ
- ๕. ผู้เรียนมีความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน
- ๖. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๗. ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๘. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ๙. ผู้เรียนมีความภูมิใจในโรงเรียนและท้องถิ่นและดำรงชีวิตตามแบบวิถีไทยอย่างพอเพียง
- ๑๐. ผู้เรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- ๑๑. ผู้เรียนและบุคลากรมีสุขภาพทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

๒. ด้านสถานศึกษา

- ๑. โรงเรียนมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ที่ได้กำหนดไว้ชัดเจน
- ๒. โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้ชัดเจน
- ๓. โรงเรียนมีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ทุกกลุ่มเป้าหมาย
- ๔. โรงเรียนมีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๕. โรงเรียนวางแผนและจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้
๖. โรงเรียน พัฒนาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
๗. โรงเรียนมีการรณรงค์ประหยัดพลังงานและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๘. โรงเรียนมีการวางแผนและปฏิบัติตามมาตรฐานสถานศึกษาปลอดภัยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๙. โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ
๑๐. โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อใช้ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

๓. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ครูผู้สอนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมแม้ในสถานการณ์ยากลำบากเพราะการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโคโรนา โควิด -๒๐๑๙
๒. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และท้องถิ่น
๓. ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

๔. ด้านยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม

ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้ มีความก้าวหน้าด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบระดับชาติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อและสามารถตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยี ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยีไปสร้างนวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

เสริมสร้างคุณภาพ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารด้วยการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน วางแผนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระยะ ๓ ปีไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ Professional Learning Community (PLC) และเปิดโอกาสให้บุคลากรครูทุกคนมีส่วนร่วม พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ พัฒนาการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการบริการและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จัดให้มีการรณรงค์ประหยัดพลังงานและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมและ

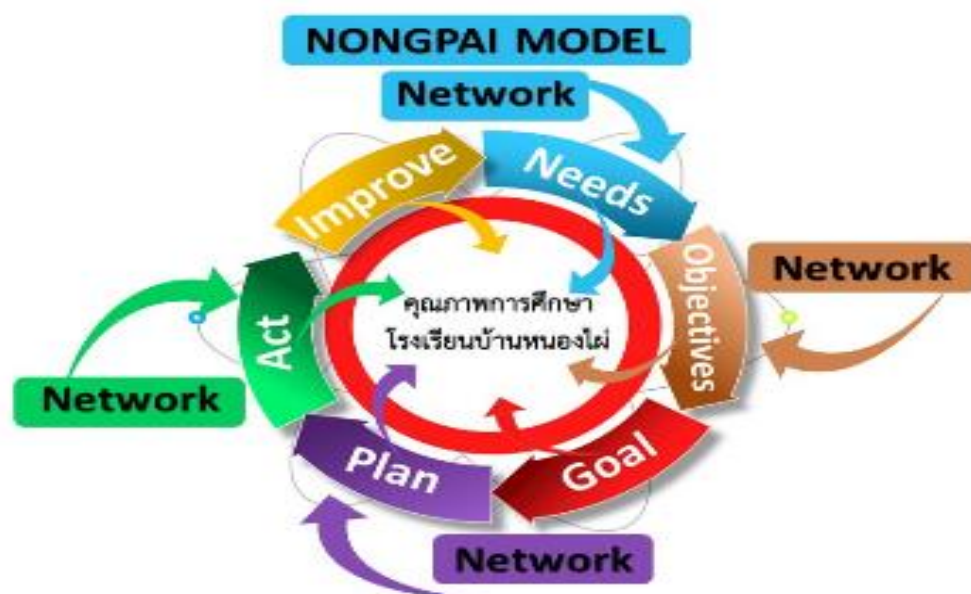
เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจัดให้มีระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษา
ปลอดภัย ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้
มาตรฐาน จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้
ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูผู้สอนบูรณาการ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น
ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย G (Goal) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพการศึกษา ไว้
ชัดเจน ดังนี้

๑. นักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ จำนวน ๒๕๑ คน
๒. ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๙ คน
๓. ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาควิเคราะห์ทุกภาคส่วน

๔. แนวคิดทฤษฎี

๔.๑ แนวคิด หนองไผ่โมเดล (NONGPAI MODEL) ซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม
(Participative Management) จะประกอบด้วยตัวอักษร ซึ่งมีความหมายเพื่อใช้ในการพัฒนาด้าน
การจัดการศึกษาเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑. N (Needs) หมายถึง ความต้องการจำเป็น
๒. O (Objectives) หมายถึง วัตถุประสงค์
๓. N (Network) หมายถึง เครือข่าย ทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

หมายเหตุ ๓. N (Network) เครือข่ายจะมีส่วนร่วมการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ทุกกระบวนการ

๔.	G (Goal)	หมายถึง เป้าหมาย/สร้างขึ้น
๕.	P (Plan)	หมายถึง การวางแผนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา
๖.	A (Act)	หมายถึง การลงมือปฏิบัติ
๗.	I (Improve)	หมายถึง กระบวนการ การปรับปรุงพัฒนา

คุณภาพการศึกษาทุกกระบวนการ

๔.๒ ทฤษฎี ทฤษฎีประกอบการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๒.๑ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) หมายถึง การบริหารการจัดการตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคิเครือข่าย ตลอดจนทุกภาคส่วนทำหน้าที่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมประเมิน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาการยกคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองไผ่

๔.๒.๒ ทฤษฎีประกอบการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพการวางแผน โครงสร้างของ PDCA ประกอบด้วย ๑) Plan คือ การวางแผน ๒) DO คือ การปฏิบัติตามแผน ๓) Check คือ การตรวจสอบ ๔) Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือ การจัดทำมาตรฐานใหม่ ซึ่งได้จัดทำโครงการพัฒนา ถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน

๔. P (Plan) หมายถึง การวางแผนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อวางแผน การปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการ SWOT Analysis ในวันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนภาคิเครือข่ายของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา- ๒๐๑๙ และเบื้องต้นได้กำหนดภารกิจและหน้าที่ เพื่อความปลอดภัย ดังนี้

ครู ผู้บริหาร ดูแลนักเรียน ต้องติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หยุดปฏิบัติงานและรีบไปพบแพทย์ทันที ปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การล้างมือบ่อย ๆ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน แจ้งผู้ปกครองและนักเรียน ไม่ใช่ของใช้หรืออุปกรณ์ร่วมกัน ให้ความรู้ คำแนะนำหรือจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อไม่ให้เกิดสภาวะความเครียดและกระบวนการจัดการความเครียดให้แก่ นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

นักเรียน ต้องติดตามข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง รีบแจ้งครูหรือผู้ปกครอง ไม่ใช่ของร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การล้างมือบ่อย ๆ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ด้วยการกินอาหารปรุงสุก ร้อน สะอาด รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย ต้องติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้สังเกตอาการป่วยของบุตรหลาน หากมีอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รีบพาไปแพทย์ กำกับให้บุตรหลานปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การล้างมือบ่อย ๆ สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชน ดูแลสุขภาพบุตรหลาน จัดเตรียมอาหารปรุงสุก ใหม่ กรณีมีการจัดการเรียนการสอนทางไกลออนไลน์ ผู้ปกครองควรให้ความดูแลอย่างใกล้ชิด

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ห้องเรียน สถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ห้องประชุม ห้องพักรู โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องส้วม เป็นต้น ให้ดำเนินการตามหลักปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อย่างเคร่งครัด ได้แก่ จัดโต๊ะ เก้าอี้ หรือที่นั่ง มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร มีการเหลื่อมเวลาเรียน การเรียนกลุ่มย่อย อากาศถ่ายเทสะดวก ทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การเรียนและจุดสัมผัสเสี่ยง ก่อน - หลังใช้งาน จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ใช้ทำความสะอาดมือ จำกัดจำนวนผู้ใช้งานหรือลดระยะเวลาทำกิจกรรมหรือเหลื่อมเวลา โรงอาหาร จัดบริการอาหาร เน้นป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค เช่น อาหารปรุงสำเร็จ สุกใหม่ทุกครั้ง พิจารณาทางเลือกให้ผู้ปกครองสามารถเตรียมอาหารกลางวัน ตลอดจนกำหนดมาตรการที่ชัดเจน ดังนี้ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา- ๒๐๑๙ ในโรงเรียน

๔.๑ การจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (DO) โดยกระบวนการ SWOT Analysis จากการสะท้อนความคิดเห็น ข้อคิดเห็นที่หลากหลาย ตลอดจนแนวคิดเห็นที่สร้างสรรค์ โดยแบ่งกลุ่มวิเคราะห์ Analysis ออกเป็น ๓ กลุ่ม ในการวิเคราะห์ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ดำเนินการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับบุคคล

กลุ่มที่ ๒ ดำเนินการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับชั้นเรียน
 กลุ่มที่ ๓ ดำเนินการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับโรงเรียน
 ดังได้ดำเนินการดำเนินการวิเคราะห์ SWOT Analysis ทั้ง ๓ กลุ่มในโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ดังต่อไปนี้

**ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับบุคคล (ผู้บริหาร ครู และบุคลากร)
 ปัจจัยภายใน**

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
๑. ผู้บริหารมีความพร้อมในทุกด้าน เสียสละ เวลาแก่ทางราชการอย่างเต็มความสามารถ มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนา ๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนใหญ่มี ความพร้อมที่จะรับการพัฒนา ๓. มีความร่วมมือ ความสามัคคีในหมู่คณะเป็น อย่างดี ๔. มีเหตุผลและมีความรับผิดชอบ ๕. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	๑. ขาดการประสานงานและการติดต่อสื่อสารใน การปฏิบัติงาน ๒. ขาดการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ๓. ขาดการพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอน จัดการสอนแบบเดิม โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ๔. ขาดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนางาน ๕. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
๑. สถานที่มีความพร้อม อาคารสถานที่เพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน ๒. นักเรียนมีความพร้อม ๓. ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือในการ พัฒนา ๓. มีแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีในการศึกษาและ สืบค้นข้อมูลได้	๑. ครูพักอาศัยในตัวเมือง ๒. ครูมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ๓. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ๔. ครูจัดการสอนแบบเดิม ยึดครูเป็นศูนย์กลาง

ปัจจัยภายนอก

ภาพประกอบ ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับบุคคล

ประเด็นต้องการพัฒนา ขาดการพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอน จัดการสอนแบบเดิม โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง
 ขาดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนางาน ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับชั้นเรียน
ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
<p>๑. มีการจัดระบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ</p> <p>๒. มอบหมายการปฏิบัติงานได้ชัดเจน เหมาะสม</p> <p>๓. ยอมรับและให้เกียรติตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๔. ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบและรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความตระหนักการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก หรือ แบบ Active learning</p> <p>๒. ขาดการเรียนรู้และพัฒนางานร่วมกัน</p> <p>๓. ครูบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านทำงาน</p> <p>๔. การทำงานร่วมกันเป็นทีม และไม่นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้</p>
โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
<p>๑. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้</p> <p>๒. ระดับชั้นเรียนเดียวกันอยู่ในอาคารเดียวกัน</p> <p>๓. สภาพแวดล้อมสะอาดน่าอยู่ น่าดู น่าเรียน</p> <p>๔. มีแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีที่สืบค้นได้เป็นอย่างดี</p>	<p>๑. ครูส่วนใหญ่ไม่กล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงานรอรับคำสั่งจากผู้บริหารหรือหัวหน้างานก่อนเสมอ</p> <p>๒. ครูบางส่วนขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานกลุ่ม</p> <p>๓. ครูบางส่วนขาดการพัฒนาตนเอง</p> <p>๔. ครูบางส่วนไม่เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ</p>

ปัจจัยภายนอก

ภาพประกอบ ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับชั้นเรียน

ประเด็นต้องการพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความตระหนักการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก หรือ แบบ Active learning ขาดการเรียนรู้และพัฒนางานร่วมกัน ครูบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านทำงานและการทำงานร่วมกันเป็นทีมตลอดจนไม่นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้

ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับโรงเรียน
ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
๑. มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ๒. มีแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ๓. มีความพร้อมด้านบุคลากร 4. มีความพร้อมด้านสื่อและเทคโนโลยี	๑. ขาดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ๒. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา ๓. ครูขาดการตัดสินใจในการลงมือปฏิบัติงาน ถ้าไม่ได้รับอนุมัติการมอบหมายจากผู้บริหาร
โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
๑. ผู้ปกครอง ชุมชน เห็นความสำคัญของการศึกษา ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ๒. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานอื่น	๑. กระทรวงมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการจัดการเรียนรู้ ถ้ามีการเปลี่ยนรัฐมนตรี ทำให้การจัดการการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ๒. พื้นที่ในเขตบริการผู้ปกครองมีฐานะค่อนข้างยากจน ๓. สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ปัจจัยภายนอก

ภาพประกอบ ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ระดับโรงเรียน

ประเด็นต้องการพัฒนา ขาดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา การเรียนรู้

นำประเด็นที่ได้จากกระบวนการ การวิเคราะห์ SWOT Analysis ที่ต้องการพัฒนานำมาจัดแผนพัฒนารอบวงจรเดมมิ่ง (The Deming Cycle) หรือวงล้อ PDCA ก็คือ วิธีการที่เป็นขั้นตอนในการที่ทำงานเสร็จอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเชื่อถือวางใจได้ โดยการใช่วงจร PDCA เป็นเครื่องมือการบริหารงานอย่างต่อเนื่องในการติดตาม ปรับปรุงพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยประกอบด้วย P (Plan) เป็นการวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้

๑. P (Plan) หมายถึง การวางแผนในการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการนำผลจากผลวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ทุกระดับมากำหนดวัตถุประสงค์เป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ ซึ่งมีความยากลำบากกว่าสถานการณ์ปกติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้

๑.๑ แผนในการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามภารกิจสถานศึกษา ภารกิจตามกฎหมาย ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองไผ่ เป็นสถานศึกษาภายใต้การกำกับ ดูแล ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้ มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๘ ที่บัญญัติให้ แต่ละ โรงเรียนให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและ สถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ กำกับส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของ สถานศึกษา มาตรา ๓๙ สถานศึกษาและราชการ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการ นั้นๆ โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) บริหารกิจการของสถานศึกษาทั้ง ๔ งาน บริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงาน งบประมาณ บริหารงานทั่วไปหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ

๒) ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ของทางราชการ

๓) เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญา ในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือตามที่ได้รับมอบอำนาจ

๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๕) อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปัตร์ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๖) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษารวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๒. แผนในการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ตามภารกิจตามนโยบาย โรงเรียน บ้านหนองไผ่ มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) ปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑

การอ่านออกเขียนได้ การจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning การใช้สื่อ นวัตกรรม ICT

- ๒) ปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓) ปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓. แผนในการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ภารกิจตามมาตรฐาน

สถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองไผ่เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่ต้องการและบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดังนี้

- ๑) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามลักษณะอันพึงประสงค์
- ๒) ส่งเสริม สนับสนุน การนำสื่อเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน
- ๓) พัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา
- ๔) ประสานความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนที่จบการศึกษาได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนค ูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔. แผนในการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามประเด็นปัญหาที่พบ โรงเรียน บ้านหนองไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา - ๒๐๑๙ ดังนี้

๑) ปัญหาของการจัดการเรียนรู้อันในช่วงสถานการณ์ของโรคติดเชื้อโควิด- ๒๐๑๙ โรงเรียนบ้าน หนองไผ่ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณที่ให้สถานศึกษาอย่างไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อ ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อโควิด ๒๐๑๙ ที่แท้จริง รวมถึงปัญหาของผู้ปกครองที่ยังไม่มีความพร้อมในการใช้ เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนในช่วงชั้นที่ ๑ บางส่วนยังไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ และ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ บางส่วนยังไม่สามารถปฏิบัติงานตามกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนได้และนักเรียนช่วง ชั้นที่ ๓ บางส่วนยังไม่มีเครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดเทคนิค การใช้สื่อ ICT ต่าง ๆ และยังคงสอนในรูปแบบเดิม

๒) ความต้องการของการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการ เรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา ในช่วงสถานการณ์ของโรคติดเชื้อโควิด- ๒๐๑๙ ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองไผ่ พบว่า ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความต้องการเรียนรู้เทคนิค วิธีการ การใช้สื่อ นวัตกรรม และต้องการที่จะปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ โดยยึดมาตรฐานต้องรู้ เพื่อจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับ สถานการณ์ของโรคโควิด ๒๐๑๙ โดยเน้นการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติ และ จำกัดจำนวนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วยวิธีอื่น ๆ ที่หลากหลายแทนการ จัดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบในสถานการณ์ของโรคติดเชื้อโควิด ๒๐๑๙ ซึ่งจำเป็นมากในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจาก นักเรียน ข้าราชการครูและผู้ปกครองจำเป็นจะต้อง ประกอบกิจกรรมร่วมกัน หากการจัดการไม่ดีจะส่งผลกระทบต่อลูกหลานออกไปได้ จากผลกระทบดังกล่าวทำให้การเรียนรู้อ

ของนักเรียน มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น จึงมีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอน มาตรฐานการเรียนรู้ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นมาตรการต้องรู้และควรรู้ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระวิชา ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เข้ามามีส่วนร่วมกับการ จัดระบบการจัดการเรียนรู้ ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓) การทำข้อตกลงระหว่างข้าราชการครูและผู้บริหาร เพื่อให้ทราบถึงลักษณะงานที่ปฏิบัติของครู ไม่ว่าจะตำแหน่งใด ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ต่างๆ และการพัฒนาตนเองใน วิชาชีพ โดยจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน ว (PA) ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

➤ **งานที่ครูทำปกติ** ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อโควิด - ๒๐๑๙ เช่น การจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การผลิตสื่อ ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูทำอยู่แล้ว

➤ **ประเด็นท้าทาย** การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ครูปฏิบัติ ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ซึ่ง ว PA เพื่อให้ครูตั้งเป้าหมาย แต่ไม่ใช่การนำเอางานประจำมาแก้ปัญหา ในการทำงานเพื่อพัฒนาเด็ก ข้อเสนอแนะ สำหรับการเลือกประเด็นท้าทายต้องให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับเด็กจริง สามารถบอกได้ว่า สิ่งที่เป็นปัญหาคืออะไร ดำเนินการ อย่างไร ระยะเวลาในการดำเนินการ ผลของการดำเนินการและสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่จะดำเนินต่อไป ทั้งนี้ การนำเสนอสิ่งที่เป็นประเด็นท้าทาย หากมีการนำเสนอในระดับต่ำกว่าที่เป็นอยู่ไม่สามารถกระทำได้ หากเสนอในระดับที่สูงกว่าสามารถกระทำได้ ซึ่งในการร่วมกันระดมความคิดเห็นได้สะท้อนแนวคิดในการนำเสนอแนวคิดด้วยเทคนิค SWOT Analysis

๒. A (Act) (Do) ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ใน สถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโคโรนา - ๒๐๑๙ ซึ่งมีแผนพัฒนาหลายประเด็น ดังนี้ แผนพัฒนาตาม ภารกิจตามมาตรฐานสถานศึกษา ตามกฎหมาย ตามนโยบาย ตามตามมาตรฐานสถานศึกษา ตามประเด็น ปัญหาที่พบในสถานศึกษา นำประเด็นมาร่วมกันระดมความคิดเห็น และสะท้อนแนวคิดในการนำเสนอแนวคิด ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งได้ แผน/โครงการ ในการพัฒนาจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโคโรนา - ๒๐๑๙ ได้แนวคิดที่หลากหลายที่สามารถนำมาเป็นแผน/ โครงการ การพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้ โครงการ ด้านต่าง ๆ ๕ โครงการ ดังนี้

โครงการ การพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้ โครงการ ด้านต่าง ๆ ๕ โครงการ ดังนี้

- ๑) โครงการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
- ๒) โครงการการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๓) โครงการการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
- ๔) โครงการการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนา
- ๕) ส่งเสริมพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน

๑) **โครงการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ** เป็นโครงการหลักอันดับที่หนึ่งของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัส - ๒๐๑๙ ตามนโยบาย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวดที่ ๔ มาตรา ๒๓ กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษาและใน มาตรา ๒๔ (๔) ได้กำหนดไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา” จอห์น ดิวอี้ ปราชญ์ทางการศึกษาชาวอเมริกา ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา ว่า ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้น จะผสมผสานกันมิได้แยกออกเป็นส่วนๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการ จะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่าโดยจะช่วยให้เด็กนักเรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กใฝ่เรียนรู้ เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน ในปัจจุบัน รูปแบบของการบูรณาการ (Model of integration) ที่ใช้ในโรงเรียนบ้านหนองไผ่ จะจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ ๔ แบบ ๑. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) การเรียนรู้แบบนี้ครูจะนำเนื้อหาของวิชาต่างๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเอง เป็นการวางแผนการสอนและทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว ข้อดี ๑. ครูคนเดียวบริหารทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก ๒. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน ข้อจำกัด ๑. ครูคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง ๒. เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น ๓. ผู้เรียนจะมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้ ๒. การบูรณาการแบบขนาน (Parallel) การเรียนรู้แบบนี้ครูตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปต่างคนต่างสอน วิชาของตนเองแต่จะมาวางแผน ดัดสนใจร่วมกันว่าจะจัดแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เดียวกันในส่วนหนึ่ง ข้อดี ๑. ครูผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เวลาโดยสะดวก ๓. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน ๓. เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ลดการซ้ำซ้อนลงช่วยให้เกิดการ ทำงานร่วมกัน ข้อจำกัด ๑. ครูยังคงต้องรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ ๒. ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้ ๓. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline) การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบคู่ขนาน ครูตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือโครงการที่มีหัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน ข้อดี ๑. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม ๒.

ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน ๓. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง ข้อจำกัด ๑. มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน ๔. การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary) การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผน กำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน ข้อดี ๑. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม ๒. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน ๓. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง ข้อจำกัด ๑. มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน ๒. ผู้สอนต้องควบคุมการเรียนให้ทันตามกำหนด นวัตกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดี การพัฒนา การจัดกิจกรรมที่มี การบูรณาการกระบวนการดำเนินงานของนักเรียนในกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ การบูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนและชีวิตประจำวัน การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิตเมื่อผ่านการเรียนรู้แล้วต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิต ของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริงตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียน โดยเน้นบูรณาการกับสาระการเรียนรู้หลัก

๒) โครงการการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นโครงการอันดับที่สองของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๒๐๑๙ โดยกระบวนการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่ม ลักษณะต่างๆ หลากหลายในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือทำ จัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ป็นรูปธรรมเข้าใจง่ายตรง กับความจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก กล้าคิด กล้าทำ และส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของตนเองต่อสาธารณะชนหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้องดีงาม ให้ผู้เรียนสามารถ วางแผนแยกแยะความถูกต้องดีงามและความเหมาะสมได้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสอน ซึ่งต้องมีวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ผสมผสานกัน ฝึกให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) หรือใช้วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เน้นการทำงานร่วมกัน มีงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวผสมผสานกันไป เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์จริง ประสบการณ์การเรียนรู้ควรอยู่ในขอบเขตสมรรถภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงต้องพิจารณาขอบเขตการเรียนรู้ลำดับของเนื้อหาของลักษณะวิชารวมทั้งลักษณะของผู้เรียนด้วย และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

๓) โครงการการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ เป็นโครงการอันดับที่สาม ของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด - ๒๐๑๙ ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนต้องมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ จากการประเมินภายนอกของสถานศึกษา โรงเรียนได้รับคำแนะนำว่านักเรียนยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ต้องเน้นให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน รักการกีฬา รักดนตรี

และรักษาสิ่งแวดล้อม สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานที่รอบ ๆ ตัวเรา การเรียนการสอนให้ความรู้แก่นักเรียนนั้น นอกจากจะให้ความรู้เฉพาะในห้องเรียนแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องเปิดโลกกว้างทางการศึกษาให้นักเรียน ได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมสามารถใช้สื่อต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ รวมทั้งแสดงศักยภาพที่มีอยู่ของนักเรียนให้ผู้อื่นรับรู้ โดยผ่านกิจกรรมการเข้าร่วมการประกวดและแข่งขันทางวิชาการในระดับต่าง ๆ ที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนและรู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป และบรรลุไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันการเรียนการสอนในรูปแบบปกติกระทบต่อ การเลื่อนเปิดและปิดสถานศึกษา เพราะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส - ๒๐๑๙ ทำให้ปรับการเรียนเปลี่ยนวิธีสอน **New normal** ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแบบ on-line ,on-hand, on-air, on -demand หรือรูปแบบอื่นๆตามความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของโรงเรียนของครูผู้สอนและของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา ทักษะในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในยุคดิจิทัล เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ซึ่งการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและการประเมินผลโดยรูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบ ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนให้ไปได้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงการบริหารรูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-๑๙ (Social Distancing) และการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนนั้นต้องการการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ (Change Learning) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่เกิดขึ้น การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สร้างสรรค์บูรณาการการเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงรุกและรวมถึงการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้แบบผสมผสาน ๕ องค์ประกอบ คือ การค้นพบ (Discover) การเรียนรู้ (Learn) การฝึกปฏิบัติ (Practice) การร่วมมือ (Collaborate) และการประเมิน (Assess) ซึ่งจะเป็นตัวเลือกที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาปรับไปสู่การสอนออนไลน์ได้อีกทางเลือกหนึ่งเช่นเดียวกัน

กรณีเกิดการระบาดของเชื้อไวรัส - ๒๐๑๙ เมื่อพบผู้ป่วยยืนยันอย่างน้อย ๑ ราย ที่คิดว่าอาจมีการแพร่กระจายเชื้อในสถานศึกษา ให้ปิดสถานศึกษา/ชั้นปี/ชั้นเรียน เพื่อทำความสะอาด เป็นระยะเวลา ๓ วัน ประธานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สํารวจคัดกรองนักเรียนและบุคลากรทุกคน บริเวณทางเข้า สถานศึกษา และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด โดยมีการสร้างความเข้าใจตามประเด็นทันต่อการเปลี่ยนแปลงและปรับการเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยการใช้ รูปแบบ New normal โดยกระบวนการบริหารจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสภาวะการณ์ยากลำบาก โดยการจัดกิจกรรมการเรียนสอนทั้ง ๕ รูปแบบ และรูปแบบ

ผสมผสาน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไกการควบคุมการนิเทศภายในติดตาม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับการศึกษาตลอดจนพัฒนาการเรียนรู้และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังมีรูปแบบ New normal ดังนี้

๑. การเรียนแบบ On-site คือ การเดินทางมาเรียนที่โรงเรียน ซึ่งเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน จำนวนน้อย การสอนแบบปกติที่โรงเรียน เรียนกับครูต่อหน้า เน้นปฏิสัมพันธ์ สวมหน้ากากอนามัย ตรวจอุณหภูมิ เว้นระยะห่าง ยกเลิกกิจกรรมกลุ่ม หรือ สลับเวลา/วัน ลดจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น ควบคุมการเข้าออก ปรับรูปแบบในห้องเรียน จัดตารางเรียนใหม่ ใช้หลักสูตรที่ยืดหยุ่น ปรับวิธีการสอน การทดสอบ ประเมิน ตามบริบทและตามความจำเป็น เน้นการสื่อสารกับเครือข่ายผู้ปกครอง

๒. การเรียนแบบ On-Air การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายระบบโทรทัศน์ ใช้สัญญาณดาวเทียม KU- Band และระบบเคเบิลทีวีผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV

๓. การเรียนแบบ On-Line การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบถ่ายทอดสด ระหว่างครูและนักเรียน ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๔. การเรียนแบบ On-demand การเรียนรู้ผ่านเครือข่าย เว็บไซต์ DLTV / Youtube DLTV และแอปพลิเคชัน DLTV

๕. การเรียนแบบ On-hand การนำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ให้ นักเรียนได้เรียนรู้ที่บ้าน ครูผู้สอนเดินทางไปแจกเอกสาร ใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน

๖. การเรียนแบบ ผสมผสานหลายรูปแบบ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ผ่านเครือข่ายทั้งรูปแบบปกติที่โรงเรียน On-site และรูปแบบการเรียนการสอนทางไกล อื่นๆ โดย

นอกเหนือจากที่กล่าวมาทั้ง ตามสถานการณ์รายวัน ราย ๑๔ วัน หรืออื่นๆ โดยทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนและครูเป็นสำคัญ

๔) **โครงการการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียน** เป็นโครงการอันดับที่สี่ ของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ระบุแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด ๔ มาตรา ๖ ว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา การที่สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนมีคุณภาพ หลากหลายครอบคลุมการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนทุกด้าน จะทำให้ข้อมูลที่ได้นำไปใช้พัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป การจัดการเรียนการสอนในทุก รูปแบบ ทั้งจำนวนชั่วโมงที่สอนโดยครูผู้สอน และจำนวนชั่วโมงที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรม ในวิถีชีวิตประจำวัน หรือเรียนรู้ด้วยตนเองตามที่ครูมอบหมาย การนับเวลาเรียน ตามเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน ดังรูปภาพประกอบ

แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๒๐๑๙) จากแนวคิดที่ว่า “การเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเท่าเทียมกัน เพราะการเรียนรู้ นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้ และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้จำกัดเฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น” ประกอบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๒๐๑๙) โดยให้สถานศึกษาพิจารณาปรับรูปแบบการจัดการศึกษาที่ขึ้นอยู่กับสภาพบริบท ความเหมาะสม และความปลอดภัยของพื้นที่แต่ละแห่ง จากแนวคิดและแนวปฏิบัติเชิงนโยบาย

ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง ทั้งสถานที่จัดการเรียนรู้ และเวลาที่เรียนรู้ โดยที่การวัดและประเมินผลผู้เรียนก็ควบคู่ไปพร้อมกับการจัดการเรียนรู้ของครู เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การวัดและประเมินผลสามารถสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ และ ๒๕๖๑ และสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับบริบทแต่ละสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลผู้เรียน แต่ละระดับการศึกษา เนื่องจากผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา มีธรรมชาติและความซับซ้อนของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวัดและประเมินผลผู้เรียน จึงต้องกำหนดรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมกับธรรมชาติและระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

๑. ระดับปฐมวัย เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นตรวจสอบพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับการจัดการเรียนให้กับเด็กในระดับการศึกษานี้ ยังไม่มุ่งเน้นการอ่านและการเขียนเป็นหลัก สรุปแนวปฏิบัติได้ดังนี้ ๑) ใช้วิธีการวัดและประเมินรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การพูดคุย การซักถาม การตรวจสอบชิ้นงาน เป็นต้น โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดทำแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ และแบบประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ๒) มีการประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ๓) ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการจัดส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินพัฒนาการหรือพฤติกรรมของผู้เรียนย้อนกลับให้ครูผู้สอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ ๔) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของเด็ก เพื่อประเมินและตรวจสอบพัฒนาการของเด็ก โดยคำนึงถึงสภาพและความพร้อมของแต่ละพื้นที่ ๕) เน้นการประเมินพัฒนาการของเด็ก เพื่อมุ่งการพัฒนาและเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล

๒. ระดับประถมศึกษา เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นตรวจสอบความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในระดับการศึกษานี้ จึงมุ่งเน้นให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ สรุปแนวปฏิบัติได้ดังนี้ ๑) ใช้วิธีการและรูปแบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและหลากหลายผสมผสานกันไป เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และการทดสอบ เป็นต้น ๒) ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนเป็นผู้ส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับให้ครูผู้สอน ๓) ประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน ๔) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบและประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงสภาพ

และความพร้อมของแต่ละพื้นที่ ๕) มีการจัดทำตารางนัดหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มเพื่อประเมินผลการทำกิจกรรมร่วมกัน ๖) มีการใช้แบบทดสอบรูปแบบต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผู้เรียนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับชั้น

๓. ระดับมัธยมศึกษา เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นตรวจสอบความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในระดับการศึกษานี้ จึงมุ่งเน้นให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งผู้เรียนยังมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างดี สรุปแนวปฏิบัติได้ดังนี้ ๑) ใช้การวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายผสมผสานกันไป เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และการทดสอบ เป็นต้น ๒) อาจมีทั้งการทดสอบโดยใช้ข้อสอบและกระดาษคำตอบผ่านระบบการสอบออนไลน์ การทดสอบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น ๓) มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับการบริหารจัดการทดสอบและประเมินผู้เรียน ดังนั้นในการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนสามารถจัดระบบให้ผู้เรียนสามารถส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับได้ด้วยตนเองไปให้ครูผู้สอน โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือช่องทางการสื่อสาร อื่น ๆ ๔) ประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน ๕) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงสภาพและความพร้อมของแต่ละพื้นที่ ๖) จัดทำตารางนัดหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กับการวัดและประเมินผลทั้งที่สถานศึกษาและที่บ้านนักเรียน

๒. การวัดและประเมินผลตามพฤติกรรมของมาตรฐานและตัวชี้วัด เนื่องจากมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) และด้านคุณลักษณะ (Attribute) ดังนั้น การวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน จึงจำเป็นต้องพิจารณาและกำหนดรูปแบบวิธีการให้เหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการวัด ดังนี้

๒.๑ ด้านความรู้ (Knowledge) ๑) การวัดและประเมินผลใช้การทดสอบเป็นหลัก ข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบมีทั้งข้อสอบแบบเลือกตอบและข้อสอบแบบเขียนตอบ ควรใช้วิธีการทดสอบที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อในคอมพิวเตอร์เครือข่าย (ออฟไลน์) โดยให้ผู้เรียนสามารถสอบที่บ้านได้ ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ๒) มีการมอบหมายงาน นัดหมายเป็นกลุ่มสำหรับการใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ ควรจัดทำชุดข้อสอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัด และมีการนัดหมายช่วงเวลาในการทดสอบกับผู้เรียนล่วงหน้า ๓) การทดสอบด้วยข้อสอบแบบเขียนตอบ ควรกำหนดให้ผู้เรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ แล้วจัดส่งข้อมูลการทำข้อสอบมาให้ครูผู้สอนผ่านระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศต่าง ๆ ๔) สามารถวัดพฤติกรรมด้านความรู้ของผู้เรียน ผ่านการทำรายงานที่สะท้อนถึงพฤติกรรมตามตัวชี้วัด แล้วจัดส่งรายงานย้อนกลับมายังครูผู้สอน ผ่านระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ

๒.๒ ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill) ๑) การวัดและประเมินผลใช้การประเมินภาคปฏิบัติเป็นหลัก เน้นการประเมินตามสภาพจริงที่บ้าน ใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบตรวจสอบรายการ แบบบันทึกผลงาน และแบบบรรยายการปฏิบัติงาน เป็นต้น ๒) วิธีการจัดส่งงาน สามารถใช้การถ่ายวีดิทัศน์ การถ่ายรูปภาพผลงาน การบันทึกเสียง โดยประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินทักษะกระบวนการของผู้เรียน ๓) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียน เพื่อประเมินและตรวจสอบความสามารถด้านทักษะและการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการของแต่ละพื้นที่ ๔) มีการมอบหมายงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ปฏิบัติงานทั้งที่บ้านหรือสถานศึกษา เพื่อจะได้ทำการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน

๒.๓ ด้านคุณลักษณะ (Attribute) ๑) การวัดและประเมินผล ใช้การสังเกตและตรวจสอบพฤติกรรมเป็นหลัก เครื่องมือวัดและประเมินผู้เรียนมีหลากหลายประเภท เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการ และแบบประเมินตนเอง เป็นต้น ๒) ควรประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนผ่านการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำกิจกรรมที่บ้าน การมอบหมายให้ปฏิบัติงาน เป็นต้น ๓) สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการของแต่ละพื้นที่ ๔) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติงานนัดหมายร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน

๓. การวัดและประเมินผลแต่ละจุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินผลผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ๑) การวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Formative Assessment/Assessment For Learning/Assessment As Learning และ ๒) การวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment/Assessment Of Learning) ดังนั้น ครูผู้สอนควรกำหนดรูปแบบและแนวทางการวัดและประเมินผลในแต่ละจุดมุ่งหมาย ดังนี้

๓.๑ การวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา เป็นการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนตลอดปีการศึกษา/ภาคเรียน สรุปแนวปฏิบัติได้ดังนี้ ๑) ยึดหลักการประเมินและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่แยกส่วน เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา และตรวจสอบพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ๒) ออกแบบและวางแผนเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การสอบปากเปล่า การสัมภาษณ์หรือการซักถาม การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน การประเมินตนเอง การประเมินตามสภาพจริง เป็นต้น ๓) วัดและประเมินผลผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลาของการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้ง

บันทึกข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ๔) มีการประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลและสะท้อนผลการเรียนรู้ (Feedback) กลับไปยังครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ๕) นำและฝึกการใช้คำถามประเภทต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นคิดให้กับผู้เรียน ให้มีการสามารถแสดงความคิดเห็น อภิปราย และวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม ๖) ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาตนเองของผู้เรียน มีการนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้หรือแหล่งข้อมูลในการพัฒนาตนเองของผู้เรียน เพื่อมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติงาน มีการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อกำกับการเรียนรู้ของตนเอง ๗) จัดส่งข้อมูลผลการประเมินย้อนกลับไปที่ครูผู้สอน ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ

๓.๒ การวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ เป็นการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนหลังสิ้นสุดปีการศึกษา/ภาคเรียน สรุปแนวปฏิบัติได้ดังนี้ ๑) ควรกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ และสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตลอดปีการศึกษา/ภาคเรียน ๒) ควรใช้วิธีการหรือรูปแบบการทดสอบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับจำนวนและลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน เช่น การใช้โปรแกรมทดสอบสำเร็จรูป ในการทดสอบแบบออนไลน์ ที่สะดวกและง่ายต่อการเข้าถึง การจัดทำชุดข้อสอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัด แล้วนัดหมายช่วงเวลาในการทดสอบกับผู้เรียนล่วงหน้า ๓) อาจนัดหมายผู้เรียนมาสอบเป็นกลุ่มย่อย ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ๔) จัดส่งข้อสอบให้ผู้เรียนทำที่บ้าน แล้วให้นักเรียนจัดส่งข้อสอบกลับคืนครูผู้สอนผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เป็นต้น ๕) อาจนำผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือผลงาน ชิ้นงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ มาวิเคราะห์ และสรุปผลเพื่อตัดสินโดยภาพรวม โดยยึดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้การทดสอบความรู้เพียงวิธีเดียว ๖) ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้ข้อสอบมาตรฐานที่มีการให้บริการจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ระบบคลังข้อสอบมาตรฐาน (SIBS) ระบบคลังข้อสอบตามแนวทางการทดสอบ PISA (PISA Online Testing) ที่สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาขึ้น ทั้งในการวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาและการวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ได้อีกด้วย

๔. การตัดสินผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การตัดสินผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ยึดตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขึ้น โดยการตัดสินผลการเรียนใช้ผลการประเมินระหว่างปี/ภาคเรียนและผลการประเมินปลายปี/ภาคเรียน ตามสัดส่วนที่สถานศึกษากำหนด

๕) โครงการส่งเสริมพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน เป็นโครงการอันดับที่ห้า ของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัส - ๒๐๑๙ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีสาระสำคัญที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะ การปฏิรูปการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนโดยตรง ดังนั้นครูในยุคปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้

เป็นผู้รอบรู้และสามารถทำวิจัยได้ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นนวัตกรรมรูปแบบหนึ่ง นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ประโยชน์ทำวิจัยไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแต่ยังช่วยพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาคือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและมาตรา ๒๒ ระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งนวัตกรรมใหม่ที่ครูจะต้องใช้คือ Professional Learning Community (PLC) ครูทุกคน ส่งรายการที่มีการบันทึกผลการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างที่มีการเรียนการสอน อย่างน้อย ๑ เรื่องและเป็นประเด็นท้าทาย ว PA เพื่อให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยโดยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของการทำงานปกติประจำวัน ให้เกิดความยั่งยืนของกิจกรรมการทำวิจัย ทำให้งานวิจัยในชั้นเรียนน่าสนใจ แม้วิธีการอาจจะไม่ถึงมาตรฐานของงานวิจัยเชิงวิชาการ แต่เพื่อให้การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูสอดคล้องกับวิถีชีวิตของการทำงานปกติ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูจึงควรเป็นงานวิจัยที่มีเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่พบกับการเรียนการสอนปกติหรือประเด็นท้าทาย ว A ของครูเพื่อต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน ตามภารกิจสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ตามกฎหมายกำหนด หรือตามนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

๗. I (Improve) หมายถึง การปรับปรุงพัฒนา การประเมินเพื่อปรับปรุงการสอน (Evaluation to Improve Teaching) การประเมินเพื่อปรับปรุงการสอน (Evaluation to Improve Teaching E) การประเมินการเรียนรู้ของตนเอง โดยการสะท้อนผลและรายงานผลตลอดจน การปรับปรุงคุณภาพพัฒนาโรงเรียน

๗.๑ การสะท้อนผล (Reflect) การจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนบ้านหนองไผ่ มีประเด็นใดบ้าง ที่ต้องนำมาแก้ไขและพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนามีประเด็นใดบ้าง และเป้าหมายและสิ่งที่ต้องให้เกิดขึ้นในโรงเรียนมีประเด็นอะไรบ้างและจะอย่างไร ถึงจะบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนที่ต้องการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙

๗.๒ การรายงานผล (Report) การจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙ รายงานผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนแผนพัฒนาโครงการ/กิจกรรมโดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากภาคีเครือข่าย ร่วมประเมินความก้าวหน้า ดำเนินการแผนทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง ตรงตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ จุดมุ่งเน้นในการสอนและการเรียนรู้ที่ผู้สอนทุกคนต้องปฏิบัติ จะใช้รูปแบบการนิเทศแบบแบบหลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ผลงานที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติงาน แฟ้มผลงาน

๗.๓ การปรับปรุงพัฒนา (Improve) หมายถึง การทบทวนตนเองหลังการสอน หลังปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนการสอนนั้นสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ด้วยการทบทวนตนเอง กระบวนการทบทวนตนเองทำให้ครูเข้าใจการสอนของตนเอง เข้าใจว่าอะไรสามารถทำได้ และอะไรทำไม่ได้ ช่วยให้ตัดสินใจอย่างฉลาด และเข้าใจความหมายของสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและในโรงเรียนได้ กระบวนการในการทบทวนตนเองจะก้าวหน้าไปได้ต้องอาศัยกรอบโครงสร้างที่ดี ความท้าทาย คนใดคนหนึ่ง เป็นการส่วนตัวตามลำพัง และสนับสนุน การทบทวนตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ได้จบลง แล้วเมื่อครูใหม่มองย้อนกลับไปคิดถึงสิ่งที่เกิดขึ้น การทบทวนตนเองที่มีคุณภาพ ความหมายเมื่อเราสนองความต้องการ ๔ ประการเหล่านี้ได้แก่ ๑) ด้านวัตถุประสงค์ ๒) ด้านค่านิยม ๓) ด้าน ประสิทธิภาพ และ ๔) ด้านความพึงพอใจในตนเอง การปรับปรุงพัฒนาจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับว่าการจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสนองต่อความต้องการจำเป็นหรือไม่ มีความจำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง เพื่อการบรรลุเป้าหมายของพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา (Covid- ๑๙) และนำผลย้อนคืนกระบวนการ (Reflex) เพื่อนำไปในกระบวนการ NONGPAI MODEL ต่อไปในวงจรคุณภาพของเดรมมิ่ง (PDCA) ต่อไป.

องค์ประกอบที่ ๓ ผลการดำเนินงาน จากการใช้ NONGPAI โมเดล

๓.๑ ประโยชน์กับนักเรียน จากสภาพปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙ เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้อ่อนของนักเรียนได้ปรับกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนและปรับทั้งระบบการเรียนรู้ที่ต้องสอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน ดังนี้

๑. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามมาตรฐานช่วงวัย
๒. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสามารถแก้ปัญหาได้
๓. ผู้เรียนมีความก้าวหน้าด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา
๔. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบระดับชาติ
๕. ผู้เรียนมีความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน
๖. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๗. ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๘. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด
๙. ผู้เรียนมีความภูมิใจในโรงเรียนและท้องถิ่นและดำรงชีวิตตามแบบวิถีไทยอย่างพอเพียง
๑๐. ผู้เรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
๑๑. ผู้เรียนและบุคลากรมีสุขภาพทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

สรุปแล้วนักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ จะได้รับการพัฒนาให้มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าถาม กล้าพูด สามารถบอกความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง สามารถเล่าเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทุกๆ ด้านควบคู่กันไปอย่างบูรณาการ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและมี

ความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติตามวัย นักเรียน เปิดให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดชั่วโมงเรียนแก่นักเรียนแต่ละช่วงวัย ความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียน สามารถเลือกรูปแบบการเรียนรู้หรือช่องทางการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ เรียนรู้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามที่จำเป็นเพื่อให้เหมาะกับบริบทและสถานการณ์ของพื้นที่ ตามความเหมาะสม ตลอดจนได้รับการวัดผลประเมินผลเพื่อการพัฒนาอย่างหลากหลายวิธีการตาม สถานการณ์ตามสภาพจริงในบริบทของพื้นที่

๒. ประโยชน์กับครู จากสภาพปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด- ๒๐๑๙ เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ของครู ต้องจัดประเภทตัวชี้วัด เพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนี้

๒.๑ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้ชัดเจน โดยระบุเนื้อหาจำเป็นของแต่ละช่วงวัย และเปิดให้ครูมีอิสระในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาส่วนอื่นๆ ตามความเหมาะสม ในขณะเดียวกัน การเลือกตัวชี้วัดและ เนื้อหานอกเหนือจากส่วนที่จำเป็นเพื่อให้เหมาะกับบริบทและสถานการณ์ของพื้นที่ อีกทั้งสามารถติดตามการ เรียนรู้ของเด็กได้ นอกจากนี้ โรงเรียนต้องไม่ละเลยการให้ความรู้แก่นักเรียนแต่ละช่วงวัยในการป้องกันตนเอง จากโรคระบาด

๒.๒ ครูสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายเพราะความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความ หลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ความยืดหยุ่นในการใช้เวลาและการเลือกรูปแบบการเรียนรู้จะทำให้ครู สามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (personalized learning) ได้

๒.๓ ครูได้รับการสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบผสมผสาน (blended learning) โดยแนะนำการ กำหนดจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ได้แก่ ชั่วโมงเรียนรู้ผ่านจอสำหรับเด็กแต่ละช่วงวัย โดยคำนึงถึง พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสังคม ชั่วโมงการเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านจากการทำใบงาน ชิ้นงาน ค้นคว้าด้วยตัวเอง และชั่วโมงที่ครูและนักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า ให้ความสำคัญต่อการ ตอบสนองของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกัน โดยจัดทำฐานข้อมูลของสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

๒.๔ ครูสามารถเข้าถึงได้หน่วยการอบรมพัฒนาอาชีพอย่างอิสระโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยัง เปิดช่องให้หน่วยงานอื่นๆ และแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ เช่น พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุดชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ สนับสนุนการเรียนรู้ของ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนทั้งที่สามารถเข้าถึงและไม่สามารถเข้าถึงระบบเรียนออนไลน์ สามารถใช้เรียนรู้ได้

๒.๕ ครูสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาการประเมินสถานการณ์การ ระบาด ก็จะช่วยให้ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพได้ดียิ่งขึ้น และได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในอนาคต ยุทธศาสตร์การประเมินเพื่อการพัฒนา (formative assessment) เพื่อไม่ให้เด็กเสียโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะ เมื่อนักเรียนไปโรงเรียนตามปกติไม่ได้ การประเมินเพื่อพัฒนาจึงไม่สามารถลดหรือละทิ้งไปได้ทั้งการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) ของเด็ก เพื่อให้ครูทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก โดยจะสามารถให้ feedback กับเด็ก

และปรับแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามสถานการณ์ และการประเมินซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ (assessment as learning) ของเด็ก

๓. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา จากสภาพปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙ เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนี้ ทำให้โรงเรียนมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมาย ที่ได้กำหนดไว้ชัดเจน โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้เหมาะสม ทำให้โรงเรียนมีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทำให้โรงเรียนมีการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ตลอดจนโรงเรียนวางแผนและจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมีโมเดลในด้านการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน สถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโควิด ๒๐๑๙ ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพความพร้อมของโรงเรียน นักเรียนทุกคนต้องได้เรียนรู้ อย่างทั่วถึงเสมอภาค และเติมตามศักยภาพ มีระบบการประเมินเพื่อพัฒนาของนักเรียนรายบุคคล (personalized check-ins) เพื่อติดตามการเรียนรู้ สุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ในกรณีของเด็กโต อาจจะเพิ่ม การประเมินตนเองและการประเมินเพื่อน (self & peer assessment) เข้าไปด้วย ซึ่งจะมีประโยชน์ในการ ช่วยฝึกทักษะการสะท้อนคิดให้เด็กได้อีกทางหนึ่งด้วยการประเมินเพื่อพัฒนาจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อมี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ตลอดจนโรงเรียนได้รับการยอมรับและชื่นชมจากผู้มีส่วนได้เสียจะสามารถจะ จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ดี ตามความเหมาะสมความพร้อมของโรงเรียน ของครูผู้สอน และของ นักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีการยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาเติมตามศักยภาพ ของผู้เรียน

๔. เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในภาพรวม จากสภาพปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๒๐๑๙ เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนี้

๔.๑ เพื่อไม่ให้เด็กเสียโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะ โดยครูเปิดโอกาสให้เด็กย้อนคิดถึงกระบวนการ เรียนของตนเอง กระบวนการนี้จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น รวมถึงเมื่อเด็กเข้าใจตนเองก็จะเป็นโอกาสที่จะวางแผนการเรียนรู้ของตนเองร่วมกับผู้ปกครองและครูได้ การ ประเมินเพื่อพัฒนาทั้ง ๒ ลักษณะจึงต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างเด็ก ผู้ปกครองและครูมากขึ้น วิธีหนึ่ง ที่ทำได้คือ การประเมินเพื่อพัฒนาอย่างไม่เป็นทางการรายบุคคล (personalized check-ins) เพื่อติดตามการ เรียนรู้ สุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

๔.๒ ส่งผลให้โรงเรียนทั่วประเทศไม่สามารถจะจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้แต่โรงเรียนก็ต้อง เปิดการเรียนการสอนตามปกติแบบวิถีใหม่ ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น แบบ on-line ,on-hand, on-air, on -demand หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพความ พร้อมของโรงเรียน ของครูผู้สอน และของนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา เติมตามศักยภาพของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่ โรงเรียนได้นั้น โรงเรียนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพความพร้อม

ของโรงเรียน ครูผู้สอน ด้วยความเสมอภาค และเต็มตามศักยภาพ การสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการชั้นเรียน เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน

๕. เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา

๕.๑ ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษา เพราะภาคีเครือข่าย เป็นผู้ร่วมกำหนดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย (ร่วมคิด / วางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล) โดยมีความสัมพันธ์แนวราบ มีความเสมอภาค และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับต่างๆ

๕.๒ ชุมชนได้เกิดความรักความสามัคคี โดยวิธีการทำงานร่วมกัน การประสานงาน (Coordination) หมายถึง วิธีซึ่งคนจำนวนมาก มาร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตกลงกันได้ โดยกำหนดกิจกรรมต่างๆ ออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติด้วยความสามัคคี สมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพที่สุด หรืออาจกล่าวได้ว่าการประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้งานหรือกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรนั้นอย่างสมานฉันท์และ ความร่วมมือ (Cooperation) หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานความร่วมมือ และความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายที่ดีที่สุด

๖. สรุปผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน การขยายผลและการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านหนองไผ่ ได้ถอดบทเรียนการจัดการศึกษาเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๒๐๑๙ ระลอกที่ผ่านมา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยใช้ NONGPAI โมเดล โดยได้ต่อยอดในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา และร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการจัดการศึกษาในรูปแบบ การเรียนการสอนเป็น ๕ รูปแบบ และเพิ่ม

๑ รูปแบบผสมผสานเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการรับมือกับการแพร่ระบาดระลอกใหม่นี้ ทำให้นักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ จะได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามช่วงวัย นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๓ สามารถอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ อ่านออกเขียนได้ ลายมือสวย คิดเลขเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ สามารถอ่านได้คล่อง เขียนได้ลายมือสวยและมีทักษะชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ สามารถร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคมวัฒนธรรม รู้ทันความต้องการอาชีพ โดยเป็นมาตรฐานการศึกษา ต้องรู้ ให้มีความมั่นใจในตนเอง สามารถบอกความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง ด้านควบคู่กันไปอย่างบูรณาการ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและด้านสติปัญญาและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน

สังคม สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติตามวัย เพราะสิ่งที่เรารู้จักนั้นมีความหมายต่อชีวิตประจำวันของเด็ก เป็นสิ่งใกล้ตัว และเด็กต้องการเรียนรู้ และจะได้เรียนรู้พื้นฐานทักษะทางวิชาการต่างๆ โดยการบูรณาการ การเรียนรู้หลัก ทั้งคณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สุขศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยใช้แนวคิดหลักการ การมีส่วนร่วมการขยายผลและการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ดังนี้

ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้ มีความก้าวหน้าด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบระดับชาติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อและสามารถตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยี ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยีไปสร้างนวัตกรรมได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามคุณธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

เสริมสร้างคุณภาพ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารจัดการ กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน วางแผนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระยะ ๓ ปีไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ Professional Learning Community (PLC) และเปิดโอกาสให้บุคลากรครูทุกคนมีส่วนร่วม พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ พัฒนาการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการบริการและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จัดให้มีการรณรงค์ประหยัดพลังงานและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจัดให้มีระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานสถานศึกษาปลอดภัย ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน จัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก.

การขยายผลและการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ตามแนวคิดของหนองไผ่โมเดล (NONGPAI MODEL) ได้ทำการเผยแพร่ให้กับโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายถิ่นภูไทจำนวน ๙ โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และชมรมโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต ๑ ตามแนวคิดและหลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ซึ่งบุคคลเหล่านั้น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น.

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ประเทศไทย นโยบายการเริ่มเปิดโรงเรียน (Reopening) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายช่วง COVID-๑๙ “โรงเรียนหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ๒๐ พ.ค. ๒๕๖๓ กรุงเทพมหานคร.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-๑๙ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ชนมณี ศิลานุกิจ ๑ อำนวย ทองโปร่ง ๒ รังสรรค์ มณีเล็ก ๓ วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) รูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
- ชัยรัตน์ เจริญสุขผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา คู่มือการจัดการเรียนการสอนและมาตรการป้องกันภายใต้สถานการณ์ COVID – ๑๙ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐, ๒๕๖๓
- บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID – ๑๙ ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุวิมล มธูรส (Suwimon Mathuros) การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-๑๙ ที่ ๑๕ ฉบับที่ ๔๐ พฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๖๔
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทรวงศึกษาธิการถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐๐
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ปีการศึกษา ๒๕๖๓
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management : SBM)
- วินัย ติสสงค์และดวัลย์ มาศจรัส, การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม, (กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร , ๒๕๕๐), หน้า ๔๙.

